

Tertialuppföljning

Arboga kommun

Kommunstyrelsen
2024-05-14

1 Inledning Tertialuppföljning 2024-04-30

Kommunstyrelsen leder och samordnar förvaltningen av kommunens angelägenheter och har uppsikt över nämnders verksamhet så att kommunfullmäktiges beslut efterlevs och genomförs. Kommunstyrelsen har ett särskilt ansvar för att följa de frågor som kan påverka kommunens ekonomiska ställning. Styrelsen ska ha en fortlöpande dialog med nämnderna om utveckling av ekonomin och verksamheten, samordna ekonomi- och verksamhetsstyrningen, sammanställa förslag till Strategisk- och ekonomisk plan, utarbeta förslag till årsredovisning och delårsrapport och översända dessa till revisorerna för granskning.

Nämnderna ska, enligt reglementet inom sitt område, se till att inom tilldelade ekonomiska ramar bedriva verksamheten enligt de föreskrifter som gäller för verksamheten och de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige bestämt.

Uppföljningen är en kontinuerlig process för att följa upp, rapportera och styra kommunens verksamhet och resurser så att verksamheten utvecklas i beslutad riktning. Processen syftar till att ge chefer och förtroendevalda underlag för att vidta åtgärder och styra verksamheten i beslutad riktning. Uppföljningen ska i första hand fokusera på avvikelser, både ekonomiska och verksamhetsmässiga. Genom att fokusera på avvikelser och åtgärdsplaner ska uppföljningen säkerställa att verksamheten når de beslutade målen och håller sig inom de tilldelade ekonomiska ramarna.

Varje chef har ansvar för kontinuerlig uppföljning inom sitt ansvarsområde. Om uppföljningen visar på avvikelser från beslutad inriktning och resursfördelning ska detta utan dröjsmål rapporteras vidare i organisationen. Åtgärder för att korrigera avvikelserna ska genomföras inom egen delegation. Den kontinuerliga uppföljningen sammanställs i en rapport och behandlas vid varje nämnds-sammanträde.

Utöver den kontinuerliga uppföljningen och den rapportering som följer av denna ska nämnd, styrelsen och kommunfullmäktige tre gånger per år få en skriftlig uppföljningsrapport. Dessa är;

- *Tertialuppföljning* som är till och med april samt årsprognos (nämndernas prognoser utgår från utfall till och med mars),
- *Delårsrapport* som är uppföljning till och med augusti samt årsprognos,
- *Årsredovisning* som är uppföljning till och med december.

Utöver denna skriftliga rapportering ska kommunstyrelsen få en ekonomirapport i mars, juni och november innehållande en översikt av det ekonomiska läget samt eventuella åtgärdsplaner från nämnderna.

2 Driftuppföljning

Tkr	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Budget 2024 justerad	Prognos ekonomi-rapport KS 14 maj 2024	Budget-avvikelse ekonomirapport KS 14 maj 2024	Budget-avvikelse ekonomi-rapport KS 26 mars 2024
Nämnderna/styrelsen						
Kommunstyrelsen inkl KF och överförmyndaren	-132 119	-155 171	-169 721	-169 721	0	0
Revision	-947	-975	-996	-996	0	0
Valnämnd	-158	-26	-247	-247	0	0
Barn- och utbildningsnämnden	-361 570	-386 125	-397 145	-397 145	0	0
Fritids- och kulturnämnden	-43 710	-19 763	-20 521	-20 771	-250	0
Socialnämnden	-381 161	-400 613	-430 085	-430 085	0	-5 000
Summa nämnder/styrelsen	-919 665	-962 673	-1 018 715	-1 018 965	-250	-5 000
Finansförvaltningen						
Pensionskostnader	-15 124	-13 123	-21 444	-25 964	-4 520	-2 466
Partiell delinlösen ansvarsförbindelsen	-59 782	0	0	0	0	0
Ofördelad löneökning	0	0	-17 884	-17 884	0	0
KS anslag för oförutsett	0	0	-1 000	0	1 000	1 000
KS ofördelat spar	-4 559	0	4 050	0	-4 050	-4 050
Intäkter/kostnader bokslut/Tornet	0	52	0	-40	-40	0
Pott för nya hyresökningar	-953	-1 795	-2 006	-2 006	0	0
Förändring kapitalkostnader	0	0	-2 607	-2 607	0	0
Internränta	3 363	4 536	10 140	10 140	0	0
Avsättning sluttäckning deponi	0	0	0	0	0	0
Värdeförändring varulager id 90999	0	-4 534	0	0	0	0
Saneringskostnader Gäddan	0	-1 786	0	0	0	0
Exploateringsresultat samt resultat försäljning AT	3 968	3 424	10 000	3 000	-7 000	-6 000
Verksamhetens nettokostnader	-992 752	-975 899	-1 039 466	-1 054 326	-14 860	-16 516
Varav avskrivningar	-27 033	-23 497	-25 300	-25 300	0	0
Skatter och bidrag	SoB 221219	SoB 2312		SoB 240426		SoB 2401
Skatteintäkter	686 545	722 434	754 148	755 334	1 186	1 186
Slutavräkning skatteintäkter	20 970	14 753	422	-946	-1 368	-520
Inkomstutjämning	186 542	202 628	201 198	200 611	-587	-587
Kostnadsutjämning	-3 877	-5 776	-2 671	-2 817	-146	-146
Regleringsbidrag/-avgift	38 881	32 907	43 024	42 823	-201	-201
LSS-utjämning	-6 151	-6 160	-4 976	-4 698	278	278
Fastighetsavgift	31 806	33 499	33 091	37 683	4 592	4 592
Summa Skatter och Bidrag	954 716	994 285	1 024 236	1 027 990	3 754	4 602
Extra välfärdsmiljarder	0	0	0	0	0	0
Generella statsbidrag	283	0	0	0	0	0
Summa SoB inkl generella statsbidrag	954 999	994 285	1 024 236	1 027 990	3 754	4 602
Verksamhetens resultat	-37 753	18 386	-15 230	-26 336	-11 106	-11 914
Finansiella intäkter och kostnader						
Finansiella intäkter	20 799	23 724	25 050	26 189	1 139	-780
Finansiella kostnader	-3 006	-9 452	-9 720	-9 459	261	-80
Summa finansnetto	17 793	14 272	15 330	16 730	1 400	-860
Resultat efter finansiella poster	-19 960	32 658	100	-9 606	-9 706	-12 774
Resultat i % av skatter och bidrag	-2,09%	3,28%	0,01%	-0,93%	-258,55%	-1,23%
Summa finansförvaltning	899 705	997 117	1 018 815	1 009 359	-9 456	-7 774
Extraordinära poster	0	0	0	0	0	0
Årets resultat	-19 960	32 658	100	-9 606	-9 706	-12 774
Varav reavinst försäljning av fastigheter, aktier	0	126	0	0	0	0
Varav exploatering	3 968	3 298	10 000	3 000	-7 000	-6 000
Varav synnerliga skäl- partiell delinlösen ansvarsförbindelse pensioner	-59 782	0	0	0	0	0
Avstämning mot balanskravet	-19 960	32 532	100	-9 606	-9 706	-12 774

Nämnder/styrelsen

Nämnderna/styrelsen redovisar i helårsprognosen för 2024 ett ekonomiskt underskott -0,25 mnkr.

Kommunstyrelsen prognostiserar 0 i avvikelse mot budget. Vissa enheter prognostiserar ett överskott som beror på vakanser samt högre intäkter för fiber. På gemensam verksamhet finns en negativ avvikelse på -1,0 mnkr som beror på högre prognostiserade kostnader för snöröjning.

Barn- och utbildningsnämnden redovisar i helårsprognosen ingen avvikelse mot budget. Det finns dock en del osäkerhetsfaktorer i prognosen. Osäkerhetsfaktorerna är kopplade till antal barn och antal elever samt en ökning av barn och elever i behov av särskilt stöd. Ytterligare en osäkerhetsfaktor är storleken på beviljade statsbidrag.

Förskolan har beviljats ett statsbidrag för kvalitetssäkrande åtgärder på 3,3 mnkr vilket innebär att fortsatt satsning på specialpedagogtjänst, förste förskollärare samt särskilt stöd kan göras. Grundskoleverksamhetens fokus är fortsatt undervisningsutveckling utifrån de senaste tre årens deltagande i forskningsprogrammet. Dialog om hur det fortsatta utvecklingsarbetet ska bedrivas när programmet tar slut pågår. Vasagymnasiets riksiddrottsgymnasium har haft besök av Riksiddrottsförbundet och det resulterade i goda omdömen. Elevhälsan utvecklar sin organisation genom att i slutet av januari ha två halvtidspsykologer på plats. Gluggen har tillsatt en vakant tjänst.

Fritids- och kulturnämnden prognostiserar en avvikelse mot budget på minus 0,25 mnkr för helåret 2024. Gemensamt/driftbidrag lämnar ett överskott på 0,15 mnkr samtidigt som badet prognostiserar ett underskott på minus 0,4 mnkr pga lägre intäkter samt högre kostnader för både fjärrvärme, el och vatten.

Det är oroligt i Europa/världen och hur det kommer påverka fritids- och kulturnämndens verksamheter i framtiden är inte möjligt att veta. Hushållen har ökade levnadsomkostnader och det kan komma att påverka deras möjlighet att delta i aktiviteter. Elpriset och vädret variera under året och vilken kostnad det ger för 2024 är osäkert. Taxan för vatten har höjts med 25 % vilket också påverkar badets utgifter.

Socialnämndens helårsprognos visar ingen avvikelse mot budget för år 2024. Förvaltningen har under flera år haft en lägre nettokostnad för hemtjänsten än vad som är förväntat. Hemtjänsten har under flera år haft negativa resultat. Budgettillskott har tillförts men inte i den grad som kostnaderna ökat. Vård och omsorg med främst hemtjänsten har gjort en organisationsförändring då även ett planeringssystem införts. Den demografiska utvecklingen med fler äldre har under de senaste åren stadigt lett till att fler får hemtjänst samt att de som redan har fått utökat behov. Fokus på behov kontra resurser sker löpande.

Den negativa prognosen avser hemtjänsten och särskilda boenden. Hemtjänsten bedöms inte i nuläget kunna redovisa budget i balans vid årsskiftet utan ett underskott på 4,5 mnkr. Även inom de särskilda boendena ses ett ökat vårdbehov och även här är prognosen att budgeten inte kommer att vara i balans vid årsskiftet utan ett underskott på 1,5 mnkr. Verksamheten har vissa delar såsom korttidsboende, hemsjukvård och ledningsnivån som prognostiserar med ett

positivt resultat vilket gör att Vård och omsorg totalt prognostiseras till – 2,2 mnkr.

Verksamheten för funktionsstöd prognostiserar med ett överskott på 3,8 mnkr. Överskottet genereras av personlig assistans och korttidsvistelse som både har färre individer samt mindre omfattning av insatsen. Även boendena levererar en positiv prognos detta då inte vikarier tillsätts vid all frånvaro. Individ- och familjeomsorgen har en prognos som är negativ, -1,8 mnkr, och det beror på att antalet placeringar har ökat kraftigt inom familjehemsplaceringar av barn och ungdomar.

Osäkerhetsfaktorer

- Den samhällsekonomiska utvecklingen med lågkonjunktur leder till att individer får det sämre ekonomiskt. Detta kan leda till att de mår sämre och behöver vår hjälp med bland annat försörjningsstöd och stöd från individ och familjeomsorgen.
- Det går inte att förutspå om det inkommer fler placeringar inom individ och familjeomsorgen. Dessa kan medföra stora kostnader framför allt om det blir någon LVM/LVU placering eller akut placering av stor familj. Detta är något socialförvaltningen inte kan styra över då det är lagstadgat.
- Heltid som norm innebär att kostnaderna initialt ökar innan en struktur på hur överanställd tid ska användas.
- Ökade behov både i form av fler insatser, timmar och brukare inom hemtjänsten.
- Enligt planen ska inflyttning på Hällbacken ske den 1 november 2024. Om inflyttningen försenas kommer det påverka kostnader och intäkter.
- Förvaltningen är restriktiva med att bevilja inflytt på Strandgården då den ska stängas. Därmed får förvaltningen hyresförluster.
- Platser på särskilt boende. I dagsläget är det fullt på kommunens särskilda boenden. Detta gör att flera platser på korttidsavdelningarna är belagda av personer som väntar på att deras beslut om särskilt boende ska verkställas. Detta kan medföra att även korttidsplatserna blir fulla och kommunen blir betalningsansvariga för personer på sjukhuset.

Rådhuskoncernen

Total lämnar Rådhuskoncernen en prognos för år 2023 med underskott -1,8 mnkr. Nedan följer prognos per bolag.

Arboga kommunal teknik AB

Prognosen för helår 2024 visar på att resultatet före bokslutsdispositioner blir negativt, ett underskott på 0,7 mnkr. Inom flera avdelningar finns "besparingar", för att komma till en nollbudget som är svåra att verkställa samt att AKATB har ökade driftkostnader avseende tidigare gjorda investeringar.

En annan orsak är att flera verksamheter såsom som fastighet, kost och fritidsanläggningar har överförts till bolaget sedan starten 2020 och driftbidraget från kommunen har indexuppräknats utan att hänsyn har tagits till de ökade

resursbehov som dessa förändringar har inneburit. Det prognostiserade underskottet för kostavdelningen på -0,5 mnkr är det som är lättast att säga vad det beror på, de avser ökade livsmedelskostnader.

En stor osäkerhet i prognosen är kostnaderna för pensioner. Om verksamheterna redovisar underskott vid årets slut finns obeskattade reserver i bolaget att lösa upp för att inte behöva göra ett negativt resultat.

Kommunfastigheter i Arboga AB

KFIA lämnar en prognos för året som överensstämmer med budgeterat resultat 0. Dock finns det många osäkerhetsfaktorer som driftkostnader, vinterväghållning, oplanerat underhåll, räntekostnader m.m.

KFIA bedömer lånebehovet för resterande del av 2024 till 180 mnkr. KFIA har budgeterat utifrån dagens ränteläge samt enligt en preliminär tidsplan, osäkerheten är om det håller.

Utifrån beslut om verksamhetsanpassade byggnationer som under byggtiden ej genererar några hyresintäkter påverkas bolaget genom ökade räntekostnader. Budgeterade räntekostnader för byggprojekten beräknas till 8,9 mnkr under 2024. Detta har lett till att bolaget har fått dra ner på både underhåll samt fastighetsskötsel.

KFIA prognostiserar hyresbortfall för tomställda lokaler till nästan 2 mnkr. För att minimera risken av vakanser krävs en övergripande och långsiktig planering inom hela kommunkoncernen.

Arbogabostäder AB

Arbogabostäder AB lämnar en prognos på -2,1 mnkr som i sin helhet beror på ökade underhållskostnader samt förändrad fördelningsnyckel. Dock finns det många osäkerhetsfaktorer som driftkostnader, vinterväghållning, räntekostnader m.m. Prognosen är lämnad utifrån att inga fler lägenheter kommer totalrenoveras under året. Endast mindre underhåll kommer att genomföras vid omflyttningar.

ABO har pågående ärenden angående eventuella fastighetsförsäljningar. Genomförs dessa försäljningar kan det påverka resultatet positivt. Delar av bolagets fastighetsbestånd genererar i dagsläget inte tillräcklig avkastning för att möta behovet av underhåll och reparationer. Verksamheten måste därför arbeta aktivt med en långsiktig förändring avseende hyresnivåer för dessa fastigheter. Bolagets ägare har samtidigt uppsiktsplikt och koncernansvaret för de fastigheter man väljer att behålla.

Underhållskostnaderna beräknas uppgå till 4,4 mnkr vilket överskrider budgeten med ca 2,5 mnkr trots att inga fler totalrenoveringar kommer att ske. Det finns inga ytterligare åtgärdsplaner än att minska reparation- och underhållskostnader vilket medför att ABO ej kommer att nå upp till de finansiella målen enligt ägardirektivet.

Arboga Vatten och avlopp AB

Arboga Vatten och Avlopp AB lämnar en positiv driftsprognos på +1 mnkr

En allmän förutsättning för VA-verksamheten är kommunallagens självkostnadsbegrepp. De avgifter som får tas ut av Va-kollektivet är dessutom endast avgifter som avser att täcka nödvändiga kostnader för de levererade tjänsterna. Verksamhetens intäkter (va-taxor) fastställs därför efter de kostnader som verksamheten beräknas ha och budgeterat resultat blir noll.

Vid årets ingång har bolaget en förlust från tidigare på totalt -1,7 mnkr kvar att återställa. Inför 2024 höjdes taxorna med 25 % för att möta alla kostnadsökningar och för att återställa tidigare förlust. Bolagets kapitalkostnader uppgick 2020 till ca 6,7 mnkr, och 2024 är budgeterade kapitalkostnader 13 mnkr. Låneskulden uppgick 2020-12-31 till 179 mnkr och i dagsläget uppgår skulden till 228 mnkr. Vi kan konstatera att förutom kapitalkostnader så har pensionskostnader, el, kemikalie- och materialkostnader också ökat markant.

Osäkerhetsfaktorer kring prognosen är främst räntor, pensionskostnader (fakturerade via VMVA) och antalet vattenläckor.

Verksamhetens nettokostnader

I resultatet verksamhetens nettokostnader, negativ budgetavvikelse på -14,9 mnkr, ingår förutom nämnder/styrelsens intäkter och kostnader med budgetavvikelse på -0,3 mnkr även de intäkter och kostnader som inte kan hänföras till en specifik nämnd så som pensioner, lokalpott, lönepott och oförutsedda kostnader. Dessa delar visar ett underskott motsvarande -14,6 mnkr och beror på högre pensionskostnader med -4,5 mnkr, KS ofördelat spar som ännu inte blivit effektuerat med -4,1 mnkr samt att exploateringsresultat prognostiseras till 3 mnkr som motsvarar -7 mnkr mindre än budgeterat. KS anslag för oförutsett förväntas inte användas vilket ger en positiv avvikelse på 1 mnkr.

Skatter och bidrag

Prognosen för skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning visar ett överskott jämfört med budget med 3,8 mnkr. Skatteintäkterna har en negativ avvikelse på -0,2 mnkr som avser till största del en negativ slutavräkning 2023. Utjämningen har en negativ avvikelse på -0,6 mnkr men fastighetsavgiften prognostiserar ett överskott på 4,6 mnkr.

Finansnetto

Finansnettot visar i helårsprognosen på en positiv budgetavvikelse på 1,4 mnkr. Det råder stor osäkerhet för prognosen kring finansiella intäkter pga. att det är svårt att veta när räntesänkningarna kommer att ske samt hur stora dessa kommer att bli under året. Något högre ränteintäkter på utelämnade lån med 0,2 mnkr mot budget. Kommunen hållit nere den externa upplåningen för KFIA i det höga ränteläget som råder vilket påverkar kommunkoncernens genomsnittsränta positivt. Trots detta prognostiseras ett litet överskott för ränteintäkt på utelämnade lån då ränteintäkten baseras på koncernens genomsnittsränta. Ränteintäkt på likvida medel har en avvikelse mot budget på 1,3 mnkr pga. högre ränteläge även på inlåningsränta. Något lägre borgensintäkter med -0,9 mnkr mot budget som

beror på att budgeten beräknades på beslutad borgensprocent för år 2023 som sedan blev något lägre procent för år 2024, KFIA borgen sänktes från 0,75% till 0,65% år 2024. Kommunen har även påverkats av lägre borgensintäkt när kommunen hållit nere den externa upplåningen i KFIA. Överskottsutdelningen från Kommuninvest har en positiv budgetavvikelse med 0,5 mnkr för år 2024. De finansiella kostnaderna minskar något, de består endast av finansiella kostnaderna för pensioner och prognosen avviker mot budget med 0,3 mnkr.

Årets resultat

Det budgeterade årets resultat uppgår till 0,1 miljoner kronor, vilket motsvarar 0,01 procent av skatteintäkter, kommunalekonomisk utjämning och generella statsbidrag. Helårsprognosen är -9,6 mnkr, en negativ budgetavvikelse på -9,7 mnkr, motsvarar -0,93 procent av skatteintäkter, kommunalekonomisk utjämning och generella statsbidrag. Stora osäkerheter finns i denna prognos.

3 Investeringsuppföljning

Investeringsprojekt, tkr	Budget 2024	Utfall jan-mars	Helårsprognos Tertial	Budget Avvikelse helårsprognos 2024
Nämnder/styrelsen				
Kommunstyrelsen	54 952	2 614	54 952	0
Barn- och utbildningsnämnden	700	0	700	0
Fritids- och kulturnämnden	400	13	400	0
Socialnämnden	5 167	286	5 167	0
Summa nämnder/styrelsen	61 219	2 913	61 219	0
Koncernbolag helägda				
Arboga Kommunalteknik AB	2 005	0	2 005	0
Kommunfastigheter i Arboga AB	334 091	73 203	334 091	0
Arbogabostäder AB	694	0	694	0
Arboga Vatten och Avlopp AB	16 300	6 103	32 000	-15 700
Summa koncernbolag helägda	353 090	79 306	368 790	-15 700
Summa totalt:	414 309	82 219	430 009	-15 700

Total investeringsbudget 2024 i kommunen är 61,2 mnkr och helårsprognosen innebär ingen avvikelse mot budget.

Total investeringsbudget 2024 i de helägda bolagen är 353 mnkr och helårsprognosen innebär en avvikelse mot budget med -15,7 mnkr som avser ökade investeringar för röt-kammare i VA-verksamheten i Arboga Vatten och Avlopp AB. Investeringsmedel för röt-kammaren 2023 var 11 mkr. Projektet blev försenat och 7,2 mkr omfördelades till nödvändiga ledningsnätförnyelser. Röt-kammarprojektet är nu upphandlat som en partnering och är inne i fas 1 varför en total kostnad inte kan redovisas. Upphandlat riktvärde är 16 mkr. Därför kommer AVAAB att begära mer medel och en utökning av borgen för att kunna genomföra röt-kammarprojektet. Den röt-kammare som är i drift är uttjänt vilket gör att investeringen är nödvändig i år.

Nedan följer investeringsredovisning per nämnd/bolag:

Kommunstyrelsen

Investeringsprojekt, tkr	Budget 2024	Utfall jan-mars	Helårsprognos Tertial	Budget Avvikelse helårsprognos 2024
Markförvärv	5 000	0	5 000	0
Ahlöfsparkens portal och kägelbana	1 000	0	1 000	0
Investeringar KS ej spec	400	0	400	0
Totalt kommunstyrelseförvaltningen	1 400	0	1 400	0
Friluftsbad	100	0	100	0
Eljusspår söder	500	0	500	0
Ekbacksbadet reningsanläggning	500	0	500	0
Eljusspår (NoS) inkl utegym N	100	0	100	0
Övrigt fritidsanläggningar	100	0	100	0
Ekbacksbadet utemiljö	1 500	0	1 500	0
Totalt fritidsanläggningar	2 800	0	2 800	0
Trafiksäkerhetsåtgärder	500	22	500	0
Trygghetsskapande åtgärder	300	0	300	0
Totalt trafik och trygghet och tillgänglighet	800	22	800	0
Fiber	5 000	537	5 000	0
Gator, vägar, GC	4 500	37	4 500	0
Storgatan	9 634	231	9 634	0
GC Engelbrektsgatan	486	289	486	0
GC Sofiedahlgatan	971	0	971	0
Gatubelysning	1 500	105	1 500	0
Åtgärder enligt broplan	1 000	4	1 000	0
Beläggnings-UH övrigt	7 000	171	7 000	0
Lekparker	800	0	800	0
Ny grundskola infrastruktur	7 000	1 149	7 000	0
Anläggningskomp i stadsmiljö	100	0	100	0
Totalt gator, vägar, broar, lekplatser och GC-vägar	32 991	1 986	32 991	0
Nytorget	262	69	262	0
Fördjupad stabilitetsutredning etapp 3-8 utförande	2 499	0	2 499	0
Dv. Pumpstationer	1 000	0	1 000	0
Dv brunnar	200	0	200	0
Totalt övrig infrastruktur	3 961	69	3 961	0
Exploatering ospecificerad	3 000	0	3 000	0
Totalt exploatering	3 000	0	3 000	0
Summa	54 952	2 614	54 952	0

Investeringarna som planerats för 2024 är ännu inte genomförda men ska enligt plan hinna verkställas under året.

Barn- och utbildningsnämnden

Investeringsprojekt, tkr	Budget 2024	Utfall jan-mars	Helårsprognos Tertial	Budget Avvikelse helårsprognos 2024
Investeringar förskola	100	0	100	0
Investeringar grundskola	450	0	450	0
Investeringar gymnasiet	75	0	75	0
Investeringar ungdomsenheten	75	0	75	0
Summa	700	0	700	0

Investeringarna som planerats för 2024 är ännu inte genomförda men ska enligt plan hinna verkställas under året.

Fritids- och kulturnämnden

Investeringsprojekt, tkr	Budget 2024	Utfall jan-mars	Helårsprognos Tertial	Budget Avvikelse helårsprognos 2024
Bibliotek investeringar	125	0	125	0
Eckbacksbadet inventarier	275	13	275	0
Summa	400	13	400	0

Investeringarna förväntas användas och ingen avvikelse mot budget.

Socialnämnden

Investeringsprojekt, tkr	Budget 2024	Utfall jan-mars	Helårsprognos Tertial	Budget Avvikelse helårsprognos 2024
Digitalisering	500	0	500	0
Verksamhetssystem IFO	1 467	286	1 467	0
Möbler VoO	400	0	400	0
Nya Hällbacken VoO	2 500	0	2 500	0
Alphyddan VFF	60	0	60	0
Daglig verksamhet VFF	240	0	240	0
Summa	5 167	286	5 167	0

Investeringarna förväntas användas och ingen avvikelse mot budget.

Arboga kommunalteknik AB

Investeringsprojekt, tkr	Budget 2024	Utfall jan-mars	Helårsprognos Tertial	Budget Avvikelse helårsprognos 2024
Kostavdelningen	55	0	55	0
Driftavdelningen	1 950	0	1 950	0
	0	0	0	0
Summa	2 005	0	2 005	0

Arboga Vatten och Avlopp AB

Investeringsprojekt, tkr	Budget 2024	Utfall jan-mars	Helårsprognos Tertial	Budget Avvikelse helårsprognos 2024
Investeringar VA	16 300	6 103	32 000	-15 700
	0	0	0	0
Summa	16 300	6 103	32 000	-15 700

Kommunfastigheter i Arboga AB

Investeringsprojekt, tkr	Budget 2024	Utfall jan-mars	Helårsprognos Tertial	Budget Avvikelse helårsprognos 2024
Ny grundskola	176 000	32 047	176 000	0
Hällbacken - VoO boende	89 409	22 390	89 409	0
LSS boende	35 906	15 542	35 906	0
Underhållsprojekt	31 096	2 470	31 096	0
Upprustning fritidsanläggningar	1 680	754	1 680	0
	0	0	0	0
Summa	334 091	73 203	334 091	0

Arbogabostäder AB

Investeringsprojekt, tkr	Budget 2024	Utfall jan-mars	Helårsprognos Tertial	Budget Avvikelse helårsprognos 2024
Hiss Biet	694	0	694	0
	0	0	0	0
Summa	694	0	694	0

4 Uppföljning av finanspolicyn

I mars 2023 antogs en ny finanspolicy som gäller för kommunkoncernen. Finanspolicyn ska utgöra ett ramverk med övergripande målsättningar, ansvarsfördelning, riskdefinitioner, limiter och riktlinjer som beslutas av kommunfullmäktige. Med kommunkoncernen (kommunen) avses Arboga kommun och dess majoritetsägda bolag (bolagen).

För att ge kommunstyrelsen och kommunfullmäktige kontinuerlig information avseende medelsförvaltningens utveckling ska ett väl fungerande rapporteringssystem finnas.

Rapportering avseende likviditetsförvaltning, långsiktig medelsförvaltning samt övrig finansiell verksamhet följer kommunens uppföljningsprocess:

- Rapportering ska ske minst tre gånger årligen till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige i samband med tertialrapport, delårsrapport och bokslut för det aktuella räkenskapsåret.
- Bolagens ledning ska tre gånger årligen lämna en rapport till bolagens styrelse om finansverksamheten.

Eftersom policyn ska gälla både kommun och dess majoritetsägda bolag så är inriktningen ett "koncerttänk". Tanken är att de majoritetsägda bolagen själva ska genomföra upplåningen och att de lån som för närvarande kommunen lånat ut till bolagen successivt ska upphöra. För att de majoritetsägda bolagen ska kunna genomföra upplåning så måste kommunen ingå ett borgensåtagande för dessa lån. Kommunfullmäktige har fattat beslut om det högsta belopp som åtagandet får uppgå till och med år 2024.

Kommunens externa skuldportfölj ska vara strukturerad på ett sådant sätt att kapitalförfallen sprids över tiden. En lång kapitalbindning ska eftersträvas givet en avvägning mellan vilka kostnader det medför och hur portföljen ser ut riskmässigt.

- Kommunens externa skuldportfölj ska eftersträva en förfallostruktur där maximalt 40 procent av kapitalet förfaller inom 1 år
- Den genomsnittliga kapitalbindningen ska vara inom intervallet 1,5–4 år.

Limit för ränterisk i form av ett intervall (uttryckt som genomsnittligt vägd räntebindningstid) för kommunens externa skuldportfölj; Intervallet sätter tillsammans med maximal andel ränteförfall inom 1 år ramarna för kommunens externa ränteförfallostruktur.

- Tillåtet intervall för den genomsnittliga räntebindningen är 1,5–4 år
- Kommunens externa skuldportfölj ska ha en ränteförfallostruktur där maximalt 40 procent av ränteförfallen ligger inom 1 år.

Uppföljning per 240430	Arboga kommun	Arboga Kommunal teknik AB	Kommunfastigheter i Arboga AB	Arboga Vatten och Avlopp AB	Totalt koncern
Utestående skuld, tkr	-	5 000	672 103	227 977	905 080

Avstämning mot finanspolicy	Riskmandat	Koncern-genomsnitt					Uppfyllt
Genomsnittlig kapitalbindning (år)	1,5-4 år	0	2,05	2,96	2,35	2,80	Ja
Genomsnittlig räntebindning	1,5-4 år	0	2,05	2,83	2,35	2,70	Ja
Ränteförfall inom närmaste 12 mån, %	0%-40%	0	0	20,52	19,42	20,13	Ja
Kapitalförfall inom närmaste 12 mån, %	0%-40%	0	0	13,08	19,42	14,60	Ja

Uppföljningen per den 30 april visar att målen för finanspolicyn uppfylls då 14,6 procent av lånen förfaller inom ett år och den genomsnittliga kapitalbindningen uppgår till 2,8 år.

Uppföljningen visar även att målen för finanspolicyn uppfylls då 20,1 procent av lånen har ränteförfall inom ett år och den genomsnittliga räntebindningen uppgår till 2,7 år.

Snitträntan senaste tolv månadersperioden är 1,79 procent.

Uppföljning av borgensåtagande enligt finanspolicyn:

Borgensåtaganden tkr, majoritetsägda bolag och förbund.	Utfall 2023-12-31	Utfall 2024-04-30	Prognos 2024-12-31	Beviljade max borgensåtagande innevarande år	Av Arboga kommun utelämnade lån
Arboga Kommunalteknik AB	5 000	5 000	5 000	10 000	-
Arboga Vatten och Avlopp AB	218 000	228 000	248 000	238 000	-
Kommunfastigheter i Arboga AB	612 500	672 100	852 100	1 222 000	192 196
Arbogabostäder AB	-	-	-	33 200	33 224
Rådhuset i Arboga AB	-	-	-	-	53 900
Summa borgensåtaganden, samtliga	835 500	905 100	1 105 100	1 503 200	279 320

Finanspolicyn innehåller även delar kring likviditetssituationen för att säkerställa betalningsförmåga på kort och lång sikt. Bra rutiner behövs för att effektivt utnyttja tillgänglig likviditet samt uppnå bästa möjliga finansnetto inom ramen för de riktlinjer som fastställts.

Under senaste året har kommunen tillsammans med helägda bolagen aktivt jobbat med att effektivt utnyttja tillgängliga likvida medel inom kommunkoncernkontot på både kort och lång sikt. Utfall samt prognos på kort och lång sikt avseende likviditetsuppföljning följer nedan.

Uppföljning likviditet per 2024-04-30

Likviditetsuppföljning kommunen inkl. majoritetsägda bolag och förbund. Räntebärande nettofodran/skuld, tkr					
	Utfall 2023-12-31	Utfall 2024-04-30	Fg året förändring	Kortfristig prognos 2024-07-31	Långsiktig prognos 2025-04-30
Likviditet bank exkl. skattekonto*	133 081	146 785	13 704	147 500	80 000
<i>-varav majoritetsägda koncernbolag/förbund</i>	<i>40 108</i>	<i>20 785</i>	<i>-19 323</i>	<i>57 500</i>	<i>12 000</i>
Utlåning(utelämnade lån majoritetsägda koncernbolag)	279 320	279 320	0	279 320	279 320
Summa räntebärande tillgångar	412 401	426 105	13 704	426 820	359 320
Låneskuld kreditinstitut	-835 500	-905 100	-69 600	-965 100	-1 185 100
<i>-varav majoritetsägda koncernbolag/förbund</i>	<i>-835 500</i>	<i>-905 100</i>	<i>-69 600</i>	<i>-965 100</i>	<i>-1 185 100</i>
Låneskuld (utelämnat lån från Arboga kommun)	-279 320	-279 320	0	-279 320	-279 320
Summa räntebärande skulder	-1 114 820	-1 184 420	-69 600	-1 244 420	-1 464 420
SUMMA RÄNTEBÄRANDE NETTOSKULD	-702 419	-758 315	-55 896	-817 600	-1 105 100

*exklusive checkräkningskredit 50 000 tkr

5 Arbetsmarknadsstatistik mars 2024

Se bilaga 1. Västmanland mars 2024.

6 Sjukfrånvaro 31 mars 2024

Analys sjukfrånvaro perioden januari– mars för Arboga kommun samt helägda bolag Arboga Kommunalteknik AB(AKTAB).

Statistik för kommunen och dess helägda bolag gällande sjukfrånvaro redovisas i ekonomirapporter, tertialrapport, delårsrapport och årsredovisning. Syftet med dessa redovisningar är att få en nulägesbild av sjukfrånvaron och följa utvecklingen under året. Kommunen bedriver ett aktivt arbete för att främja och förebygga ohälsa och arbetar kontinuerligt med att analysera sjukfrånvaron för att kunna sätta in rätt insatser för att minska den.

Från och med år 2024 kommer statistiken att redovisas på följande sätt:

- Ekonomirapport mars – föregående helårs sjukstatistik redovisas och analyseras.
- Tertialrapport maj – sjukstatistik för januari – mars samma år redovisas och analyseras.
- Ekonomirapport juni – ingen ny sjukstatistik redovisas.
- Delårsrapport – sjukstatistik för första halvåret redovisas och analyseras. Vidare görs en fördjupad analys av långtidssjukfrånvaron och dess orsaker.
- Ekonomirapport oktober – sjukstatistik för januari – september redovisas.
- Årsredovisning – sjukstatistik för hela året redovisas och analyseras.

Total sjukfrånvaro i procent av arbetad tid

När vi analyserar sjukfrånvaron nedan och refererar till kommunkoncern avser vi i denna analys Arboga kommun samt det helägda bolaget AKTAB

För första kvartalet 2024 var den totala sjukfrånvaron i kommunkoncernen 8 procent av arbetad tid. Motsvarande siffra för samma period 2023 var 8,6 procent vilket visar på en nedåtgående trend där 2024 är nere i ungefär samma nivå som första kvartalet 2020 innan pandemin tog fart. Ett kontinuerligt arbete med att minska sjukfrånvaro pågår på koncernövergripande nivå med insatser som exempelvis agera tidigt vid upprepad korttidsfrånvaro och stärka rehabiliteringsprocessen för att förkorta sjukskrivningsperioder. Genom att analysera sjukfrånvaro på förvaltnings- och vid behov verksamhetsnivå kan även riktade insatser sättas in.

Sjukfrånvaro anställda inklusive vikarier januari till och med mars 2024, Arboga kommun inkl. helägda bolag

	Total sjukfrånvaro i procent av ordinarie arbetstid			Varav andelen långtidssjukfrånvaro (60 dagar eller mer) i procent av den totala sjukfrånvaron			Periodens sjuklönekostnad inkl. po-pålägg, tkr		
	31 mars 2022	31 mars 2023	31 mars 2024	31 mars 2022	31 mars 2023	31 mars 2024	Dag 1-15	Dag 16-90	Summa
Förvaltning/bolag									
Socialförvaltningen	13,8%	10,5%	10,1%	39,5%	36,1%	35,1%	2 873	272	3 145
Barn- och utbildningsförvaltningen	8,7%	6,9%	6,4%	13,3%	28,9%	25,9%	1 794	134	1 928
Kommunstyrelseförvaltningen	7,6%	4,0%	3,3%	35,0%	34,0%	19,6%	144	19	163
Summa kommun	10,6%	8,6%	8,1%	27,4%	33,5%	31,6%	4 811	425	5 237
-varav andel sjukfrånvaro som är upp till 60 dagar	7,7%	5,7%	5,6%						
-varav andel sjukfrånvaro som är 60 dagar eller mer	2,9%	2,9%	2,6%						
Summa AKTAB	12,8%	9,3%	7,1%	50,1%	49,7%	26,2%	296	213	509
-varav andel sjukfrånvaro som är upp till 60 dagar	6,4%	4,7%	5,2%						
-varav andel sjukfrånvaro som är 60 dagar eller mer	6,4%	4,6%	1,9%						
Summa totalt koncern helägda	10,8%	8,6%	8,0%	29,4%	35,4%	31,1%	5 107	639	5 746
-varav andel sjukfrånvaro som är upp till 60 dagar	7,6%	5,6%	5,5%						
-varav andel sjukfrånvaro som är 60 dagar eller mer	3,2%	3,0%	2,5%						

I koncernen har långtidssjukfrånvaron minskat, både i antal och i förhållande till den totala sjukfrånvaron. För Arboga kommun ser trenden för sjukskrivningar och fördelningen total sjukfrånvaro kontra långtidsfrånvaro ut på ett liknande sätt som i koncernen i stort (se tabell ovan). För AKTAB har långtidsfrånvaron minskat markant. Föregående års mätperiod var nästan hälften av all sjukfrånvaro inom AKTAB långtidsfrånvaro vilket nu nära halverats. Dock får det låga medarbetarantalet i organisationen procentuellt större påverkan för relationen mellan långtidssjukfrånvaro och total sjukfrånvaro än för koncernen i stort.

Koncern	Total sjukfrånvaro i procent av ordinarie arbetstid			Varav andelen långtidssjukfrånvaro (60 dagar eller mer) i procent av den totala sjukfrånvaron		
	31 mars 2022	31 mars 2023	31 mars 2024	31 mars 2022	31 mars 2023	31 mars 2024
Alla åldrar och kön	10,8%	8,6%	8,0%	29,4%	35,4%	31,1%
<=29	9,3%	7,0%	6,9%	15,3%	20,0%	9,4%
30-49	10,0%	8,7%	8,0%	28,5%	32,0%	32,0%
>=50	11,9%	8,9%	8,3%	32,4%	41,5%	34,1%
Kvinnor	11,7%	9,2%	8,7%	30,8%	39,0%	34,6%
Män	7,7%	6,6%	5,7%	22,4%	19,0%	13,7%

Av koncernens medarbetare är sjukfrånvaron fortsatt högre bland kvinnor. Männen långtidsfrånvaro har minskat både i relation till kvinnors och totalt. Både den totala sjukfrånvaron och långtidsfrånvaron stiger med stigande ålder, där vi ser störst skillnad mellan medarbetare upptill och över 29 år vid långtidsfrånvaro. Bland medarbetare som är 50 år och äldre ligger total sjukfrånvaro högst på 8,3 procent och långtidsfrånvaro på 34,1 procent (se tabell ovan).